

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2404410

Matèria Hisenda pública

Assumpte Sol·licitud devolució taxes

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

- 1.1. En data 26/11/2024, el promotor de la queixa va presentar un escrit davant d'esta institució al qual se li va assignar el número de queixa 2404410.
- 1.2. En el seu escrit manifestava, substancialment, que el dia 19/01/2024 va presentar un escrit davant de l'Ajuntament de Castelló per a exposar que havia sol·licitat una llicència d'obra menor (expedient 2849/2023) i que no se l'havia informat des del principi que no es podia fer. Que havia pagat les taxes confiant que l'obra es faria i que havia aportat un projecte tècnic que se li requeria prèviament i que, quan ja estava tot fet, se li va denegar la llicència. Va sol·licitar la devolució de les taxes abonades per import de 80,65 € i el preu del projecte realitzat per import de 211,75 € (adjunta les factures corresponents). En data 19/06/2024, reitera esta sol·licitud mitjançant escrit dirigit a l'Ajuntament de Castelló. Cap de les dos sol·licituds han sigut contestades per l'ajuntament esmentat.
- 1.3. El 09/12/2024, admesa la queixa a tràmit, es va requerir a l'Ajuntament de Castelló per tal que, atés el temps transcorregut, ens informara, en el termini d'un mes, sobre l'estat actual de tramitació de l'escrit de data 19/01/2024, presentat pel promotor de la queixa en què reclamava la devolució de les taxes per un import de 80,65 € i el preu de l'informe tècnic realitzat per un import de 211,75 €, ja que se li va denegar la sol·licitud de llicència d'obra menor.

2 Conclusions de la investigació

2.1 Drets i llibertats públiques relacionats amb la present queixa

En este expedient de queixa es planteja la demora excessiva a resoldre la sol·licitud presentada pel promotor de la queixa de data 19/01/2024, en què sol·licitava la devolució de les taxes i l'informe tècnic realitzat, per part de l'Ajuntament de Castelló.

En este sentit, resulta d'aplicació l'art. 221.1 en relació amb l'art. 220.2 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, que, quan regula el termini màxim per a resoldre els procediments per a la devolució d'ingressos indeguts, estableix que "serà de sis mesos des que es presente la sol·licitud per l'interessat (...)"

Este termini, segons la legislació vigent, es comptarà, en els iniciats a sol·licitud de l'interessat, des de la data en què la sol·licitud haja tingut entrada en el registre de l'òrgan competent per a la seua tramitació, cosa que en este cas va ocórrer el dia 19/01/2024.

El dret a obtindre una resposta sobre allò que s'ha demanat a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei 39/2015: "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser entés com un institut jurídic normal, sinó com la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atenga de manera eficaç i amb la celeritat deguda les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, no donant més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement pot esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant d'una de les manifestacions legislatives del dret a obtindre una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments i cuidar al màxim tots els tràmits que constituïxen l'expedient, dimana directament del mandat constitucional de l'art. 103 d'una administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i que actua amb sotmetiment ple a la llei i al dret, sotmetiment que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació pública al procediment administratiu establert per la llei i segons els principis garantits per la Constitució Espanyola en l'art. 9.3.

En este sentit, el Tribunal Constitucional té dit, des d'antic, en la Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que «es evidente, como hemos declarado en reiteradas ocasiones (per totes, SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6) que la Administración no puede verse beneficiada por el incumplimiento de su obligación de resolver expresamente en plazo solicitudes y recursos de los ciudadanos, deber éste que entronca con la cláusula del Estado de Derecho (art. 1.1 CE), así como con los valores que proclaman los arts. 24.1, 103.1 y 106.1 CE».

Per això, el nostre legislador autonòmic, quan regula esta institució en la Llei 2/2021, de 26 de març, li atribuïx, en l'article 33.2.c), l'específica funció de vetllar i controlar que l'Administració resolga, dins del termini i en la forma corresponent, les sol·licituds presentades i els recursos plantejats en el seu àmbit competencial.

De la mateixa manera, l'art. 9.2 del nou Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que "tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial, i en un termini raonable".

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la bona administració) estableix que «tota persona té dret que les institucions, òrgans i organismes de la Unió Europea tracten els seus assumptes de manera imparcial i equitativa i dins d'un termini raonable».

Considerem que la vigència de les disposicions analitzades imposa a les administracions un plus d'exigència a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigeixen els ciutadans i donar-los resposta expressa, motivada, dins de termini i amb indicació dels recursos que puguem interposar-se en contra, en el marc del dret a una bona administració.

Este dret a una bona administració es conforma així com un dret bàsic i essencial de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que esta els formule, donant-los una resposta expressa i motivada, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que estime més adequades.

En efecte, en este cas, resulta evident que l'Ajuntament de Castelló no ha resolt l'escrit en què se sol·licitava la devolució de les quantitats de 80,65 € i 211,75 € abonades en concepte de pagament de taxes i informe tècnic elaborat per a la concessió de llicència menor d'obres, que va presentar l'autor de la queixa en data 19/01/2024, per no haver-se concedit finalment la llicència esmentada; és a dir, ha transcorregut més d'un any, es tracta d'una demora excessiva, ja que el termini legal màxim per a resoldre este tipus de sol·licituds és de sis mesos.

2.2 Conducta de l'Administració

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

“Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

- a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...).”

En el cas que ens ocupa, l'Ajuntament de Castelló encara no ha remés a esta institució l'informe requerit amb data 09/12/2024 i, per tant, ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Castelló es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant de les Corts Valencianes i, en este cas, s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges, donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables del que ha succeït.

3 Consideracions a l'Administració

1. **RECOMANEM A L'AJUNTAMENT DE CASTELLÓ** que, tenint en compte el dilatat període de temps transcorregut des de la presentació de l'escrit en què se sol·licitava la devolució d'ingressos indeguts de data 19/01/2024, procedisca, urgentment, a resoldre'l de manera expressa i a notificar-ho a l'autor de la queixa.
2. **RECORDEM A L'AJUNTAMENT DE CASTELLÓ EL DEURE LEGAL** de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar la informació sol·licitada i contestar a les recomanacions, suggeriments o recordatoris de deures legals efectuats.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Ángel Luna González

Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana